

There are no translations available.

Pani Maria Hudyma, pionierka miasta Koszalina, której koszalinianie zawdzięczają m.in. wybudowanie okazałego obiektu koszalińskiej Biblioteki Publicznej, pozytywistyczną pracę przy popularyzowaniu czytelnictwa, rozwoju sieci bibliotek w mieście i regionie, inicjatorkę wielu działań kulturalnych i oświatowych otrzyma w najbliższy czwartek tj. 21 lipca w ratuszu tytuł Honorowego Obywatela Koszalina.

O godzinie 9.00 w sali 300 odbędzie się uroczysta sesja Rady Miejskiej, która nada po raz piąty ten zaszczytny tytuł. Wcześniej otrzymał go ks. kardynał Ignacy Jeź, polarnik Marek Kamiński, papież Jan Paweł II, prezydent Mirosław Mikietyński.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie nadania tytułu Honorowy Obywatel Koszalina.

Pani Maria Hudymowa związana jest z Koszalinem od 1947 roku.

Nim związała się z Koszalinem była od 1934 roku nauczycielką na Kresach Wschodnich w województwie Tarnopol. W czasie wojny była organizatorką tajnego nauczania. Od 1942 roku była w szeregach zbrojnego podziemia Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej. Pełniła obowiązki Komendantki Wojskowej Służby Kobiet Obwodu Buczacz z siedzibą w Monasterzyskach, a w lutym 1944 roku, po tragicznej śmierci Ojca, przejęła obowiązki komendanta Obwodu AK Buczacz. W listopadzie 1944 roku za działalność w Armii Krajowej została aresztowana w szkole podczas lekcji przez NKWD. W kwietniu 1945 roku zostaje zwolniona z więzienia i jako repatriantka wyjeżdża do Chełma Lubelskiego a następnie do Modlina, gdzie przeżywa dzień zakończenia II Wojny Światowej. W Modlinie współuczestniczyła w organizacji szkoły podstawowej III stopnia, gimnazjum i liceum oraz średniej szkoły wojskowej Garnizonu Modlin. Pomimo, że otrzymała propozycję pracy nauczycielskiej w jednej ze szkół w Warszawie, w związku z przeniesieniem służbowym męża od września 1947 roku zamieszkali w Koszalinie.

Po przybyciu do Koszalina rozpoczęła pracę w szkole rozwojowej nr 1, a po kilku miesiącach objęła jej kierownictwo. W 1950 roku po powstaniu województwa koszalińskiego została wydelegowana przez władze oświatowe do zorganizowania Wydziału Oświaty Wojewódzkiej Radny Narodowej w Koszalinie, a następnie została mianowana wizytatorem szkół podstawowych. W tym czasie zajęła się organizacją Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Koszalinie. Pełniła obowiązki kierownika pedagogicznego, a następnie przewodniczącej Okręgu ZNP. Jednak ze względu na akowską przeszłość zmuszona była zrezygnować z pracy w Okręgu ZNP i powróciła do pracy w Wydziale Oświaty Prezydium WRN na stanowisko kierownika Wydziału Opieki nad Dzieckiem, któremu podlegały domy dziecka. W maju 1957 roku przyjęła propozycję przejścia na stanowisko zastępcy dyrektora nowo powstałej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie.

Funkcję wicedyrektora Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej pełniła przez 22 lata. Do najważniejszych osiągnięć w tych latach należy zaliczyć: współuczestniczenie w podnoszeniu kwalifikacji ogólnych i zawodowych przez pracowników bibliotek; umocnienie w środowisku znaczenia biblioteki jako ważnego ośrodka kultury i edukacji oraz wizerunku bibliotekarzy jako ludzi aktywnie i z pasją działających na rzecz upowszechniania czytelnictwa; nawiązywanie współpracy ze szkołami, organizacjami młodzieżowymi, a w środowisku wiejskim z Kołami Gospodyń Wiejskich w celu popularyzacji czytelnictwa; organizację społecznych Kół Przyjaciół Bibliotek oraz budowę budynku Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koszalinie, specjalnie zaprojektowanego do celów bibliotecznych, pierwszego po 1945 roku w kraju oddanego do użytku w 1972 roku.

Poza pracą zawodową znajdowała czas na szeroką działalność społeczną i społecznikowską. Wiele lat przewodniczyła Zarządowi Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, mając osobisty udział w tworzeniu struktur SBP na Pomorzu Środkowym. Przez trzy kadencje była radną Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie oraz aktywnie uczestniczyła we władzach Związku Nauczycielstwa Polskiego. Była współorganizatorką i działaczką Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich i Północnych oraz Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Działała w Koszalińskim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym i w Stowarzyszeniu "Wspólnota Polska". W 1977 roku zorganizowała Klub Byłych Nauczycieli Tajnego Nauczania w czasie II wojny światowej, a w 1983 r. Konwent Byłych Nauczycieli Tajnego Nauczania. Od 1977 roku była przewodniczącą Towarzystwa Przyjaciół Pamiętnikarstwa.

Związana z Ziemią Koszalińską prowadziła aktywną działalność na rzecz upowszechniania wiedzy o naszym mieście i regionie. Inicjowała pierwsze wydawnictwa regionalne. Była członkiem redakcji Bibliotekarza Zachodniopomorskiego oraz Bibliografii Pomorza Zachodniego. Jest autorką czterotomowego wydawnictwa "Szkoły jakich nie było" oraz opracowania "Wschodnie losy Polaków". W czasie pracy zawodowej współpracowała z czasopismami fachowymi, opublikowała wiele artykułów związanych z problemami bibliotekarstwa, a także wspomnienia i pamiętniki. Współpracuje ze Stowarzyszeniem "Rodła". W 1970r. była jedną z inicjatorek powołania Klubu Pioniera Miasta Koszalina. Tu znów położyła nacisk na zbieranie wspomnień i pamiętników. Gromadziła skrzętnie te materiały i doprowadziła do wydania ich drukiem-tak działała do 1989r. W 2004r. doprowadziła do reaktywowania Klubu Pioniera została Przewodniczącą Rady Programowej. Kontynuowała zbieranie wspomnień, objęła funkcję redaktora wiodącego i doprowadziła do wydania dwóch tomów wspomnień w latach 2008 i 2009. Mimo przekazania swej funkcji w redakcji "Wspomnień" - nadal służy swoją pomocą. Jej misja pozwala zachować w naszej pamięci wydarzenia czasu minionego oraz pozwala "zatrzymać minione chwile".

Postać Marii Hudymowej jest trwale wpisana w historię Koszalina i Ziemi Koszalińskiej. Dzięki uporowi i konsekwencji w działaniu nasze miasto w sposób szczególny zawdzięcza jej wybudowanie nowego obiektu biblioteki, jako pierwszej takiej inwestycji w powojennej Polsce. Wiedza, doświadczenie, talenty organizatorskie oraz umiejętność współpracy w osiąganiu założonych celów w znacznej mierze przyczyniło się do stworzenia koszalińskiego modelu bibliotekarstwa. Zawdzięczamy jej także wiele pożytecznych inicjatyw w obszarze oświaty i kultury, rozwoju i upowszechniania bibliotekarstwa, czytelnictwa oraz wizerunku bibliotekarza. Będąc na emeryturze, pozostała nadal osobą aktywną, a utrzymując ścisły kontakt z Biblioteką, służy radą i pomocą nowym pokoleniom bibliotekarzy, interesuje się działalnością Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, którego jest honorowym członkiem. Koszalińskie bibliotekarstwo zawdzięcza jej najchlubniejszy okres w swych dziejach.

W uznaniu zasług za swoją działalność została wyróżniona następującymi odznaczeniami:

- 1) Krzyż Armii Krajowej, Londyn 1946 r.,
- 2) Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami, Londyn 1948 r.,
- 3) Srebrny Krzyż Zasługi, 1955 r.,
- 4) Zasłużony dla Miasta Koszalina, 1960 r.,
- 5) Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, 1966 r.,
- 6) Zasłużony Działacz Kultury, 1973, 1975 r.,
- 7) Za zasługi dla Województwa Koszalińskiego, 1975, 1977 r.,
- 8) Medal Komisji Edukacji Narodowej, 1980 r.,
- 9) Krzyż Partyzancki, 1986 r.,
- 10) Medal Rodła, 1988 r.,
- 11) Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, 1998 r.,
- 12) Złoty Medal "Zasłużony Kulturze Gloria Artis", 2007 r.

Pani Maria Hudymowa swoim życiem osobistym, działalnością społeczną oraz aktywnością zawodową w pełni zasłużyła na zaszczyt bycia "Honorowym Obywatelem Koszalina".